

عربی ۳ (درس ۳) - آزاد

- ۱- کلمه «عِنْدَ» در جمله «رَأَيْتُ عِنْدَ مَدْخَلِ الْمَسْجِدِ أَرْبَعَةَ عَشَرَ شَابًا» چیست؟
 (۱) مفعول به (۲) مفعول له (۳) مفعول مطلق (۴) مفعول فيه
- ۲- «غَسَلْتَيْنِ» در عبارت «وَلَا تَسْتَطِيعُ أَنْ تَغْسِلَهُمَا غَسَلَتَيْنِ» چه نوع مفعول مطلقى است؟
 (۱) تأکیدی (۲) عددی (۳) نوعی (۴) بدلی
- ۳- کلمه «مُرُورٌ» در عبارت «لِأَنَّ الْمَاءَ الَّذِي غَسَلْتَهُ بِهِ يَمُرُّ مَرُورَ الزَّمَانِ» چه نوع مفعول مطلقى است؟
 (۱) نوعی (۲) عددی (۳) تأکیدی (۴) بدلی
- ۴- کلمه «بَعْدَ» در آیه شریفه «وَاللَّهُ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَحْيَى بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا» چه نوع مفعولى است؟
 (۱) مفعول له (۲) مفعول فيه (۳) مفعول به (۴) مفعول مطلق
- ۵- «حَتْمًا» در جمله «الْمَوْتُ آتٍ حَتْمًا» چیست؟
 (۱) مفعول به (۲) تمییز (۳) مفعول مطلق (۴) حال
- ۶- «طَبَخًا» در عبارت «هِيَ تَطْبُخُ الطَّعَامَ طَبَخًا جَيِّدًا» چیست؟
 (۱) مفعول مطلق تأکیدی (۲) مفعول مطلق نوعی (۳) مفعول به (۴) مفعول له
- ۷- «استراحة» در عبارت «هَلْ اسْتَرَحْتُنَّ اسْتِرَاحَةً كَافِيَةً بَعْدَ الدَّرْسِ» چیست؟
 (۱) مفعول مطلق تأکیدی (۲) مفعول به (۳) مفعول مطلق نوعی (۴) مفعول له
- ۸- «إِكْرَامًا» در عبارت «الْمُؤْمِنُ يُكْرِمُ ضَيْفَهُ إِكْرَامَ الصَّدِيقِ الْعَزِيزِ» چیست؟
 (۱) مفعول مطلق تأکیدی (۲) حال (۳) مفعول له (۴) مفعول مطلق نوعی
- ۹- «بُكَاءً» در عبارت «فَبَكَى الْإِمَامُ (ع) بُكَاءً شَدِيدًا» چیست؟
 (۱) حال (۲) مفعول به (۳) مفعول مطلق تأکیدی (۴) مفعول مطلق نوعی
- ۱۰- «ولادة» در عبارت «يُولَدُ الشَّهِيدُ - إِذَا قُتِلَ - وَوَلَادَةٌ جَدِيدَةٌ» چیست؟
 (۱) مفعول مطلق تأکیدی (۲) حال (۳) مفعول به (۴) مفعول مطلق نوعی
- ۱۱- «جوعاً» در عبارت «فَكَانَتْ الْخَيْوَلُ فِي تِلْكَ السَّنَةِ تَجُوعٌ جَوْعاً شَدِيدًا» چیست؟
 (۱) مفعول مطلق تأکیدی (۲) حال (۳) مفعول به (۴) مفعول مطلق نوعی
- ۱۲- «مَرَّةً» در عبارت «الْفُرْصَةُ تَمُرُّ مَرَّةً السَّحَابِ» چیست؟
 (۱) تمییز (۲) مفعول به (۳) مفعول مطلق (۴) حال
- ۱۳- «مَهَلًا» در عبارت «مَهَلًا إِلَى أَنْ تَهَبَّ عَوَاصِفُ الْخَرِيفِ» چیست؟
 (۱) مفعول به (۲) مفعول مطلق (۳) مفعول له (۴) حال

- ۱۴- «تعلیماً» در عبارت «هِيَ تُعَلِّمُ تَلْمِذَاتِهَا تَعْلِيماً جَيِّداً» چیست؟
 (۱) مفعول مطلق نوعی (۲) مفعول له (۳) مفعول به (۴) مفعول مطلق تأکیدی
- ۱۵- در عبارت «و حين نبتعدُ ليلاً عن أضواء المدينة نستطيع أن نرى قوساً بيضاء» نقش «حين» و «ليلاً» چیست؟
 (۱) هر دو مفعول فيه (۲) مفعول فيه- مفعول له (۳) مفعول- مفعول فيه (۴) مبتدا- مفعول فيه
- ۱۶- نقش «قومی» و «ليلاً» در جمله «قالَ رَبِّي إِنِّي دَعَوْتُ قَوْمِي لَيْلاً وَ نَهَاراً» چیست؟
 (۱) مضاف الیه- مفعول فيه (۲) فاعل- مفعول (۳) مفعول- مفعول فيه (۴) مفعول- مفعول له
- ۱۷- «مهلاً» در عبارت «مهلاً يا أخی حَتَّى نذهبَ معا» چه نقشی دارد؟
 (۱) مفعول له (۲) مفعول مطلق (۳) مفعول به (۴) مفعول لاجله
- ۱۸- نقش «صيفاً» در عبارت «هذا النوع من الأشجار لا تسقط أوراقها صيفاً» چیست؟
 (۱) مفعول (۲) مفعول فيه (۳) تمیيز (۴) حال
- ۱۹- نقش «توبة» در «يا أيها الذين آمنوا تُوبوا الى الله توبةً نصوحاً» چیست؟
 (۱) تمیيز (۲) مفعول له (۳) مفعول (۴) مفعول مطلق
- ۲۰- «كان الحارس واقفاً تحت المصباح» نقش «تحت» چیست؟
 (۱) مضاف (۲) مضاف الیه (۳) مفعول فيه (۴) مفعول
- ۲۱- نقش و اعراب «نظر» در «أنظروا إلى الدنيا نظر الزاهدين فيها» چیست؟
 (۱) مفعول له-منصوب (۲) مفعول-منصوب (۳) فاعل-مرفوع (۴) مفعول مطلق-منصوب
- ۲۲- «ذكراً» در عبارت «يا ايها الذين آمنوا اذكروا الله ذكراً جميلاً» چیست؟
 (۱) مفعول مطلق تأکیدی (۲) مفعول مطلق نوعی (۳) مفعول به (۴) مفعول له
- ۲۳- کدام عدد عبارت «في زقاقنا (۹ خانه)» را کامل می کند؟
 (۱) تسعة بيتاً (۲) تسع بيوت (۳) تسعة بيوت (۴) تسع بيت
- ۲۴- اعراب «ليلاً» و «منظراً» در جمله «انَّ الغواصين نفذوا الى اعماق المحيطات ليلاً و شاهدوا منظراً مدهشاً» چیست؟
 (۱) مفعول به-مفعول فيه (۲) هر دو مفعول به (۳) هر دو مفعول فيه (۴) مفعول فيه-مفعول به
- ۲۵- ما هي أنواع المفعول على الترتيب في جملة «ربَّ إِنِّي دَعَوْتُ قَوْمِي لَيْلاً وَ نَهَاراً»
 (۱) مفعول فيه-مفعول به (۲) مفعول به-مفعول مطلق (۳) مفعول فيه-مفعول فيه (۴) مفعول به-مفعول فيه
- ۲۶- ما هي انواع المفاعيل في الجملة التالية على الترتيب؟ «شكراً لله الذي أنعمنا بنعم وافر»
 (۱) مفعول له - مفعول به (۲) مفعول مطلق - مفعول له (۳) مفعول مطلق - مفعول به (۴) مفعول به - مفعول مطلق

۲۷- ما هو نوع المفعول فى عبارة «أنظر الى الدنيا نظر الزاهدين فيها»؟

- (۱) مفعول مطلق تأكيدى (۲) مفعول مطلق نوعى (۳) مفعول له (۴) مفعول به

۲۸- در کدام گزینه مفعول فيه بکار **نرفته** است؟

- (۱) سل عن الرفيق قبل الطريق
(۲) يوم الجمعة يوم مبارك
(۳) و ماتدرى نفس ما ذا تكسب غداً
(۴) يحاسب الله الناس يوم القيامة على اعمالهم

۲۹- در کدام گزینه مفعول مطلق نوعى بکار رفته است؟

- (۱) طرقت الباب طرقتين.
(۲) أنظروا الى الدنيا نظر الزاهدين فيها.
(۳) لا تجزع فى المصائب جزعاً.
(۴) يا أيها الذين آمنوا صلوا عليه و سلموا تسليماً.

۳۰- ما هو نوع المفعول فى العبارة التالية؟ «يا أيها الذين آمنوا صلوا عليه و سلموا تسليماً».

- (۱) مفعول مطلق (۲) مفعول به (۳) مفعول له (۴) مفعول فيه

۳۱- ما هو اعراب كلمة «فوق» فى «لا ترفعوا أصواتكم فوق صوت النبي»؟

- (۱) مفعول فيه و منصوب (۲) مفعول به و منصوب (۳) مفعول مطلق و منصوب (۴) مفعول به دوم و منصوب

۳۲- أى عبارة **لاشتمل** على الظرف؟

- (۱) من يطع الله و رسوله فقد فاز فوزاً عظيماً.
(۲) سل عن الرفيق قبل الطريق.
(۳) و ما تدرى نفس ما ذا تكسب غداً.
(۴) يحاسب الله الناس يوم القيامة على أعمالهم.

۳۳- کدام جمله در برگیرنده مفعول فيه **نیست**؟

- (۱) سل عن الجار قبل الدار.
(۲) و ما تدرى نفس ما تكسب غداً.
(۳) إنها تناجي ربها فى السحر مناجاة الخائفين.
(۴) يحاسب الله الناس يوم القيامة على أعمالهم.

۳۴- عين الترجمة التى فيها المفعول المطلق؟

- (۱) و من يطع الله فقد فاز فوزاً عظيماً.
(۲) قد أنزل الله إليكم ذكراً.
(۳) و إن كثيراً من الناس عن آياتنا لغافلون.
(۴) نعبد الله على نعمائه دائماً.

۳۵- فوزاً در عبارت «من يطع الله و رسوله فقد فاز فوزاً عظيماً» چیست؟

- (۱) تمییز (۲) حال (۳) مفعول مطلق (۴) مفعول به

۳۶- فى اى عبارة استعمل المفعول المطلق؟

- (۱) قد ادركت البلدان النامية ضرورة التقدم التكنولوجى فى العالم
(۲) علينا ان نعتد على ذاتنا و نبتعد عن استهلاك منتجات العالم الصناعى
(۳) الثقافة الاسلامية تؤكد على تحرر الانسان من عبادة العباد تأكيداً تاماً
(۴) هذه فرة قرآنية بان التقدم و المجد و العزة نتيجة عمل جاد و كفاح طويل

۳۷- کدام گزینه در برگیرنده‌ی مفعول مطلق است؟

- (۱) تعلم العلم فی جمیع الاحوال
(۲) الصبر صبران صبر علی ما تکره و صبر علی ما تحب
(۳) لابد ان نجتهد فی کل عمل جُهداً کبیراً
(۴) العلم علمان: علم الادیان و علم الابدان

۳۸- صبراً در عبارت «صبراً علی الجهاد» چیست؟

- (۱) حال (۲) مفعول به (۳) مفعول مطلق (۴) تمیز

۳۹- «فوزاً» در عبارت «مَنْ یطع الله و رسوله فقد فاز فوزاً عظیماً» چیست؟

- (۱) مفعول به (۲) مفعول له (۳) مفعول مطلق نوعی (۴) مفعول مطلق تأکیدی

۴۰- عشاءً در عبارت «و جاووا أباهم عشاءً یبکون» چیست؟

- (۱) مفعول به (۲) مفعول فیه (۳) مفعول مطلق (۴) تمیز

۴۱- ما هو البرُّ؟

- (۱) البرُّ تولیة الوجهِ قِبَلَ المشرقِ و المغربِ للعبادة.
(۲) البرُّ أن تصومَ شهرَ رمضان.
(۳) البرُّ أن تُجاهدَ فی سبیلِ الله.
(۴) البرُّ أن تعملَ فی السِّرِّ عملَ العلانية.

۴۲- ترجم الجملة التالية ترجمةً دقيقةً:

«القرآنُ یُخاطبُ الفئاتِ المختلفةِ بثقافاتِهِم المتنوعةِ علی مرِّ العصور.»

- (۱) مخاطبین قرآن در طول قرن‌ها فرقه‌های مختلف با فرهنگ‌های گوناگون هستند.
(۲) قرآن گروه‌های مختلف را با فرهنگ‌های متنوع‌شان در طول قرن‌ها مورد خطاب قرار می‌دهد.
(۳) قرآن فرقه‌های مختلف را با تمدن‌های متنوع در طول قرن‌ها خطاب می‌کند.
(۴) قرآن گروه‌های مختلف را مورد خطاب قرار می‌دهد در حالی‌که فرهنگ‌هایشان در طول قرن‌ها متنوع است.

۴۳- تطهیراً در عبارت «یُطهركم تطهیراً» چیست؟

- (۱) مفعول مطلق نوعی (۲) مفعول مطلق تأکیدی (۳) مفعول له (۴) مفعول به

۴۴- ابتسامة در عبارت (فَرَّاهم رسولُ الله (ص) وَ ابْتَسَمَ لهم ابتسامة الاب الحنون) چیست؟

- (۱) مفعول مطلق تأکیدی (۲) مفعول به (۳) مفعول مطلق نوعی (۴) مفعول له

۴۵- میز نوع المفعول فی «طلب الأطفال من النبى أن يتوقف عندهم»

- (۱) مفعول فیه - مفعول فیه (۲) مفعول به - مفعول فیه (۳) مفعول مطلق - مفعول فیه (۴) مفعول فیه - مفعول مطلق

۴۶- عین الخبر و اعرابه فی الجملة التالية:

أین الصحیفة؟

- (۱) أین: خبر مفرد و محلاً مرفوع
(۲) أین: خبر شبه جمله و محلاً مرفوع
(۳) الصحیفة: خبر مفرد و مرفوع
(۴) أین: خبر مقدم و مرفوع

۴۷- انتخاب الصحیح لِ (تخالف) «یحملُ شحنةً تُخالفُ شحنةَ الألكترون»

- (۱) صحیح و سالم (۲) مثال (۳) اجوف (۴) ناقص

٤٨- عین نوع المنصوب لِ «بِذَلِكَ سَيُصَدِّقُونَ كَلَامِي حَتْمًا»

(١) مفعول به - مفعول به (٢) مفعول به - مفعول مطلق (٣) مفعول مطلق - تمييز (٤) حال - تمييز

٤٩- عین التحلیل الصحيح لِ: «وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا»

(١) من: اسم - موصول عام - معرفه - مبنى على السكون
(٢) يطع: فعل مضارع مجزوم - للغائب - معلوم - مزيد الثلاثي
(٣) رسول: اسم - مفرد - مذکر - معرفه بالعلمية - غير منصرف
(٤) عظيماً: اسم - مفرد - مذکر - مشتق (اسم فاعل) ممنوع من الصرف

٥٠- من كم جملة تتالف هذه العبارة «وَكُلُّ لَوْنٍ يَخْتَفِي يُسَبِّبُ جُزْءًا مِنَ الظُّلْمَةِ»

(١) مِنْ جُمْلَةٍ وَاحِدَةٍ تَتَأَلَّفُ هَذِهِ الْعِبَارَةُ (٢) جملتين اثنتين
(٣) مِنْ ثَلَاثِ (٤) أَرْبَعِ

٥١- ميّز نوع المنصوب في

«طَلَبُوا مِنَ النَّبِيِّ أَنْ يُشَاهِدَهُمْ مَشَاهِدَةَ الْحَكَمِ»

(١) مفعول به - مفعول مطلق (٢) مفعول به - مفعول به (٣) مفعول مطلق - مفعول به (٤) مفعول فيه - مفعول مطلق

٥٢- عین التحليل الصحيح: «قَامَ بِأَبْحَاثٍ مُهِمَّةٍ فِي مَوْضُوعِ قَرَائِنِ الْمَادَّةِ.»

(١) قام: فعل - ماضٍ للمجرد الثلاثي - للغائب - معلوم - معتل العين
(٢) أبحاث: اسم - جمع - مذکر - سالم - مشتق - معرفه - منصرف
(٣) مُهِمَّةٌ: اسم - مفرد - مذکر - مشتق - اسم مفعول - معرفه - نكرة
(٤) قَرَائِنِ: اسم - مفرد - مذکر - مشتق - معرفه - منصرف - نكرة

٥٣- عین الخطأ: «فَرَأَاهُمْ رَسُولُ اللَّهِ وَابْتَسَمَ لَهُمْ ابْتِسَامَةَ الْإِبِ الْحَنُونِ.»

(١) ابْتِسَامَهُ: مفعول مطلق (٢) الاب: مضاف اليه (٣) رسول: فاعل (٤) الحنون: مضاف اليه

٥٤- عین التحليل الصحيح لِ «أَنَّهُ تَلَقَّىهَا مِمَّنْ يَعْلَمُ سِرَّ الْكَائِنَاتِ»

(١) تَلَقَّى: فعل الغائب الماضي - مزيد ثلاثي - معتل اللام
(٢) ها: اسم ضمير منصوب - متصل للغائب - معرفه - مبنى على السكون
(٣) مَنْ: اسم - موصول عام - جامد - مبنى على السكون - معرفة بالاضافة
(٤) الكائنات: اسم - معرفة ذواللام - جمع المكسّر - معرفه - غير منصرف

٥٥- ميّز العبارة التي ما جاء فيها مفعول فيه.

(١) يُحَاسِبُ الْإِنْسَانَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ.
(٢) لَمْ تَكُنْ هُنَاكَ ظَلَمَةً.
(٣) أَلَانَ يَغُوصُّ الْإِنْسَانُ فِي أَعْمَاقِ الْبَحْرِ.
(٤) يَوْمَ الْعَدْلِ عَلَيَّ الظالم أشد الأيام.

٥٦- ما هو اعراب الكلمات التي تحتها خط: «وَاعْتَنَمَ عُمَرَكَ أَيَّامَ الصَّبَا.»

(١) فاعل و مرفوع - مفعول به و منصوب
(٢) مفعول به و منصوب - مفعول فيه و منصوب
(٣) فاعل و مرفوع - مفعول فيه و منصوب
(٤) مفعول فيه و منصوب - مفعول لأجله و منصوب

۵۷- عين نوع المفاعيل .

(أنا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا) فَتْحًا ← ...

(۱) المفعول به (۲) المفعول فيه (۳) المفعول له (۴) المفعول المطلق

۵۸- ما هي الترجمة الصحيحة للعبارة التالية:

«القرآن أخبرنا عن ظاهرة ظلمة البحر إخباراً عجيباً»

(۱) قرآن به طور شگفت آوری ما را از پدیده ظلمت دریا با خبر کرده است .

(۲) قرآن از پدیده ظلمت دریا اخبار شگفت انگیزی به ما داده است .

(۳) قرآن به طور شگفت آوری ما را از ظلمت دریا باخبر کرده است .

(۴) قرآن به طور شگفت آوری خبر پدیده ظلمت را به ما رسانده است .

۵۹- عین العبارة التي لا يوجد فيها المفعول فيه:

(۱) يُحاسب الإنسان يوم القيامة .

(۲) إِنَّ يَوْمَ الْفِصْلِ مِيقَاتُهُمْ أَجْمَعِينَ .

(۳) أَلْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ .

(۴) ذَهَبْتُ إِلَى الْمَسْجِدِ اللَّيْلَةَ الْمَاضِيَةَ .

۶۰- أكمل الفراغ بالكلمة المناسبة . «يجتهد الطلاب في دروسهم.....»

(۱) الاجتهاد الآملين (۲) اجتهادات العاملين (۳) اجتهاد الآملين (۴) اجتهاد الآملين

۶۱- انتخب كلمة (للمفعول المطلق) «تَتَوَكَّلُ الْمُؤْمِنَةُ عَلَى اللَّهِ.....»:

(۱) تَوَكَّلًا (۲) وَكَيْلًا (۳) وَكَالَةً (۴) مُتَوَكَّلَةً

۶۲- انتخب كلمة مناسبة (للمفعول المطلق) «يجتهد الطالب في دروسه.....»:

(۱) اجتهاداً (۲) مُجتهداً (۳) جاهداً (۴) جهاداً

۶۳- انتخب كلمة مناسبة (للمفعول المطلق): «يجاهد المؤمن في الله.....»

(۱) مُجاهداً (۲) جاهداً (۳) جهاداً (۴) جهداً

۶۴- انتخب مفعولاً مطلقاً للفراغ «يحاسب الإنسان يوم القيامة.....»

(۱) حَسَاباً (۲) حاسباً (۳) مُحاسبياً (۴) حَسَباً

۶۵- إِنَّ الْإِكْتِرُونَ حِينَما يَدُورُ حَوْلَ نَوَاةِ الْمَادَةِ كَانَ هُنَاكَ جُسَيْمًا مَجْهُولًا آخَرَ يَحْمَلُ شَحْنَةً يُخَالِفُ شَحْنَةَ الْإِكْتِرُونَ يُسَمَّى (قرين

المادة) يعنى أن لِكُلِّ جِسْمٍ قَرِينًا

(ما هو مفهوم الزوج في الجماد) مَيِّزَ الْخَطَا .

(۱) جسيما مجهولاً آخر (۲) شحنة يُخَالِفُ شَحْنَةَ الْإِكْتِرُونَ

(۳) قرين المادة (۴) الالكترون

۶۶- عَيْنُ الصَّحِيحِ: «اسْتَطَعْنَا أَنْ نَقِفَ أَمَامَ هُجُومِ الْأَعْدَاءِ» (أمام =)

(۱) مفعول له (۲) مفعول به (۳) مفعول مطلق (۴) مفعول فيه

۶۷- میز المفعول فيه: «ذَهَبَ نَحْوَ سُوقِ الْمَدِينَةِ وَفَقَدَ جَمَلَهُ»

(۱) سوق (۲) المدينة (۳) فَقَدَ (۴) نحو

۶۸- میز الصَّحِيح: «فَرَأَهُ الْخَدَمُ فَضَرَبُوهُ ضَرْباً شَدِيداً» (ضرباً = ...)

(۱) مفعول به (۲) مفعول فيه (۳) مفعول مطلق (۴) مفعول له

۶۹- عین الترجمة الصَّحِيحة: «فإنَّ جُرْحَ غَوَاصِّ جَرَحاً شَدِيداً وَ سَالَ مِنْهُ الدَّمُ لَا يَرَى دَمَهُ إِلَّا بِاللَّوْنِ الْأَسْوَدِ.»

- (۱) و اگر غواصی به شدت مجروح شود و از او خون جاری شود خونش را فقط با رنگ سیاه می بیند.
- (۲) و اگر دریانوردی مجروح شود و از او خون برود خونش را با رنگ سیاه نمی بیند.
- (۳) اگر شناگری شدیداً مجروح شود و درباره‌ی خونش از او سؤال شود آن را سیاه می بیند.
- (۴) و اگر غواصی مجروح درباره‌ی خونش سؤال کنند آن را جز با رنگ سیاه نمی بیند.

۷۰- عین الاعراب لِ (تَجِيَّةً) فِي «حَيَاهُمْ تَجِيَّةً طَيِّبَةً»:

(۱) المفعول المطلق التَّأَكِيدِي
(۲) المفعول المطلق التَّوَعِي
(۳) المفعول فيه
(۴) المفعول به

۷۱- میز الترجمة الصَّحِيحة: «وَ لِكِنَّهُ الْآنَ يَغُوصُ فِي أَعْمَاقِ الْبَحَارِ غَوَاصًّا أَكْثَرَ مِنْ مِائَتِي مِترًا.»

- (۱) ولی او هم اکنون حتماً بیش از ۲۰۰ متر در عمق دریا فرو می رود.
- (۲) لیکن او دقیقاً حالا در عمق ۲۰۰ متری بیش تر شنا می کند.
- (۳) ولی او اکنون در اعماق دریاها قطعاً بیش از ۲۰۰ متر فرو می رود.
- (۴) اکنون او می تواند در ۲۰۰ متر عمق غواصی کند.

۷۲- اِنْتَجِبِ الْاِعْرَابِ لِ «اِخْتِلَافًا»: «يَخْتَلِفُ بَعْضُهُمْ عَن بَعْضٍ اِخْتِلَافًا كَبِيرًا.»

(۱) المفعول المطلق التَّأَكِيدِي
(۲) التَّمْيِيز
(۳) المفعول المطلق التَّوَعِي
(۴) الصَّفَةِ

۷۳- عَيْنِ الْاِعْرَابِ لِ (اطْمِنَانًا) «لَا يَطْمَئِنُّ اِطْمِنَانًا تَامًا»

(۱) المفعول به (۲) المفعول المطلق (۳) المفعول فيه (۴) الحال

۷۴- اِنْتَجِبِ الصَّحِيح: «لَقَدْ كَانَ الْاِنْسَانُ فِي الْمَاضِي لَا يَسْتَطِيعُ اَنْ يَغُوصَ فِي الْبَحْرِ اَكْثَرَ مِنْ عِشْرِينَ مِترًا»

- (۱) انسان در گذشته نتوانست بیش از ۲۰ متر در دریا غواصی کند.
- (۲) انسان در گذشته نمی توانست بیشتر از ۲۰ متر در دریا فرو برود.
- (۳) در گذشته انسان نتوانسته بود بیش از ۲۰ متر در دریا شنا کند.
- (۴) در گذشته فرو رفتن در دریا بیشتر از ۲۰ متر برای انسان مقدور نبود.

۷۵- میز التحلیل الخطا «اللَّوْنُ الاحمرُ اَوَّلُ لَوْنٍ يَخْتَفِي فِي البَحْرِ»

- ۱) البَحْرُ: اسم - مفرد - مذکر - نکره - معرب فرعی - مشتق - مقصور
- ۲) الاحمر: اسم - مفرد - مذکر - افعال وصفی - معرب ظاهری - معرفه (ذواللام)
- ۳) يَخْتَفِي: فعلٌ مضارعٌ - مزيد الثلاثی - للغائب - معلوم - معتل اللام
- ۴) اللَّوْنُ: اسم - مفرد - مذکر - معرب - معرفه - جامد

۷۶- عین الترجمة الصحیحة:

(نرى أساليب دعوة القرآن يَخْتَلِفُ بعضها عن بعض اختلافاً كبيراً)

- ۱) سبک‌های دعوت قرآن را می‌بینیم بعضشان با بعضی دیگر تفاوت بزرگی دارد.
- ۲) دیده می‌شود روش‌های دعوت قرآن با یک‌دیگر تفاوت بسیاری دارد.
- ۳) روش دعوت قرآن را ببینید که بعضی از آنها با هم فرق زیادی دارد.
- ۴) می‌بینیم بعضی از روش‌های دعوت قرآن با هم کاملاً مختلف است.

عربی ۳ (درس ۳) - خارج از کشور

۱- عین الأصحّ و الادقّ فی الجواب للترجمة:

- «هناك كثيرٌ من الموضوعات المجهولة في الطبيعة، يقوم العلماءُ بأبحاثٍ علميةٍ مهمّةٍ لاكتشافها»:
- (۱) آنجا موضوعات نامعلوم بسیاری در طبیعت است که دانشمندان برای کشف آنها دست به تحقیقات علمی و مهمی زده‌اند.
- (۲) موضوعات ناشناخته‌ی بسیاری در طبیعت است که دانشمندان تحقیقات علمی مهمی را برای کشف آنها انجام می‌دهند.
- (۳) مسائل مجهول بسیاری در طبیعت می‌باشد که علما به خاطر کشف آنها اقدام به تحقیقات علمی پرارزشی خواهند کرد.
- (۴) موارد مجهول بسیاری در طبیعت وجود دارد که علما به بحث‌های مهم علمی برای اکتشاف آنها پرداخته‌اند.

۲- عین ما لیس فیه المفعول المطلق للنوع:

- (۱) یطمئنُ قلبی بذكر الله اطمیناناً كاملاً
(۲) تحدّثت مع والدي تحدّثاً و هما یشریان الشّای
(۳) ساعدوا المساکین مساعدة لا تنتهي
(۴) جلست عند استاذي جلوس المتواضع.

۳- «یقابل الوالدان أخطاء أولادهما». عین الصحيح للفراغ:

- (۱) مشفقین (۲) مشفقین (۳) مشفقاً (۴) مشفقان

۴- «استخدم القرآن البراهین و الأدلة المتنوّعة لتشمل جميع الفئات المختلفة». عین الأقرب الی المفهوم:

- (۱) انّ هذا القرآن یهدی للّتی هی أقوم
(۲) اقترب للناس حسابهم و هم فی غفلة معرضون
(۳) و لقد صرّفنا فی هذا القرآن للناس من كلّ مثل
(۴) انّ الانسان لفي خسر الاّ الذين آمنوا و عملوا الصّالحات

۵- «من یستغفر من ذنوبه و یرجع الی ربّه فهو مقرّب عند الله!». عین الصحيح فی تأکید الفعل:

- (۱) كثيراً / دائماً (۲) دائماً / حقاً (۳) استغفاراً / رجوعاً (۴) مستغفراً / راجعاً

۶- عین الأصحّ و الادقّ فی الجواب للتعريب:

«رنگ‌ها در اعماق دریا یکی پس از دیگری پنهان می‌شوند و در این هنگام تاریکی بوجود می‌آید»:

- (۱) تختفي الألوان في أعماق البحر واحداً فواحداً و حينئذ تتكوّن الظلمة
(۲) یخفی كلّ لون في اعماق البحر واحداً بعد الآخر فتظهر منه الظلمة
(۳) الألوان تختفي في عمق البحار و تستر الواحد بعد الآخر فيتكوّن الظلمة
(۴) كلّ لون یستتر في عمق البحار و یخفی واحداً فواحداً فتسبّب منه الظلمة

۷- عین المفعول المطلق:

- (۱) النظرة المتأملّة خير مساعد!
(۲) نظرة سريعة تساعدنا أحياناً!
(۳) نظرة الی هذه الكتب المفيدة!
(۴) النظرة الی هذه الاوراق مفيدة!

عربی ۳ (درس ۳) - سنجش

۱- فی آئی عبارتہ ماجاء مفعولٌ فیہ؟

- (۱) الآن فكّر معي في أبعاد الوجود
(۲) حين نبتعد ليلاً عن أضواء المدينة
(۳) نهر المجرة يملأ الفضاء طولاً و عرضاً
(۴) هي لم تخفض أيديها لحظة

۲- جمله «المومن يُكرم ضيفه كما يُكرم الصديق العزيز» با مفعول مطلق نوعی چگونه است؟

- (۱) المومن يُكرم ضيفه إكرام الصديق العزيز
(۲) المومن يُكرم ضيفه كرامة الصديق العزيز
(۳) المومن يُكرم ضيفه صداقة الصديق العزيز
(۴) إكرام المومن إكرام الصديق العزيز

۳- میز المفعول فیہ فی العبارة التالية: «يذهب فلاحوا القرية إلى مزارعهم عند الصباح و يرجعون وقت الغروب»

- (۱) الصباح / الغروب
(۲) القرية / مزارع
(۳) عند الصباح / وقت الغروب
(۴) عند / وقت

۴- فی آئی عبارتہ قد جاء مفعول فیہ منصوباً؟

- (۱) يوم الجمعة يوم مبارك
(۲) تجري الأنهار من تحت الأشجار
(۳) إنَّ النجاح بين المشاكل
(۴) أخرج الغرور من داخل نفسك

۵- ضع في الفراغ مفعولاً مطلقاً للنوع : «اصبر على ما يقولون ...»

- (۱) قائلاً جميلاً
(۲) صبراً
(۳) صابراً جميلاً
(۴) صبراً جميلاً

۶- اكتب مفعولاً مطلقاً مناسباً للفراغ؟ «أنا كُتبتنا دروسنا ... صحيحة»

- (۱) كاتبة
(۲) كتابة
(۳) مكاتبة
(۴) مكتوبة

۷- آئی جواب لیس فیہ ظرف زمان؟

- (۱) تدور الأرض دورة واحدة كل يوم
(۲) قضيت نهاري في ساحة المدرسة
(۳) ماتدري نفس ماذا تكسب غداً
(۴) رأيت معلمي عند الظهر في المدرسة

۸- ما هو اعراب «ساعات» في العبارة التالية؟ «يستمر العامل الدؤوب في عمله ساعاتٍ طويلة»

- (۱) ظرف زمان و مجرور
(۲) مفعول له و مجرور
(۳) مفعول به و منصوب
(۴) مفعول فیہ و منصوب

۹- فی آئی عبارتہ لایوجد المفعول المطلق؟

- (۱) اصبر صبراً أيوب
(۲) ربنا أفرغ علينا صبراً
(۳) صبراً في مجال التعليم
(۴) يصبر المومن صبراً جميلاً

۱۰- میز الجواب الذي ما جاء فیہ أسلوب المفعول المطلق :

- (۱) لماذا تأخرت يا مريم؟ عفواً يا صديقتي
(۲) لا تتكاسل في الدراسة يا ولدي! طاعة أمي
(۳) احفظ دروسك يا تقي! سمعاً يا أستاذ
(۴) ماذا تعمل عندما تندم من عملك؟ أطلب عفواً

۱۱- عین نوع الاعراب فيما أشير إليه بخط: «ليس أحد في المكتبة في الساعة الحادية عشرة مساء»

- (۱) تمييز و منصوب
(۲) مضاف إليه و مجرور
(۳) مفعول فيه و منصوب
(۴) خبر ليس و منصوب

۱۲- عین الصحيح عن «جداً» في العبارة: «كنتُ أشعر بالجوع جداً»

- (۱) مفعول مطلق و منصوب (۲) تمييز و منصوب (۳) توكيد و منصوب تابعاً (۴) مفعول لأجله و منصوب

۱۳- عین المفعول فيه في العبارات التالية:

«هل ترجع إلى البيت في السماء؟ - عفوك بعد مقدرة أحسن - كانت الليلة باردة - كم صفة طالعت صباح اليوم؟»

- (۱) باردة - الليلة (۲) بعد - صباح (۳) السماء - اليوم (۴) صباح - المساء

۱۴- عین الخطاء للفراغ: «المسلمون يُجاهدون في سبيل الله ...»

- (۱) كثيراً (۲) جهاداً حقيقياً (۳) جهاداً (۴) اجتهاداً

۱۵- عین الأصحّ و الأدقّ في الترجمة: «إني أضعف من يقرضني قرصاً حسناً، والله يَغفر له!»

- (۱) هر كس قرض نيكویی به من بدهد، خداوند آن را دو برابر می کند و او را می آمرزد!
(۲) من بدهی هر كس را كه به دیگران قرض الحسنه بدهد ادا می كنم و خداوند او را خواهد آمرزید!
(۳) کسی كه به من به نيكویی بدهد، آن را دو چندان می كنم، و خداوند او را مورد مغفرت قرار می دهد!
(۴) من دو برابر می كنم هر کسی كه قرض الحسنه بدهد، و خداوند نیز او را مغفرت می کند!

۱۶- عین الجملة التي ما جاء فيها «المفعول فيه» منصوباً:

- (۱) رجعتُ حين رَجع زملائي
(۲) قضيتُ الاسبوع كله في البيت
(۳) هذا وقت لحفظ دروسنا
(۴) لمّا نخرج من المدرسة اليوم

۱۷- عین الصحيح عن إعراب ما أشير إليه بخط: «الدنيا وراءك و الآخرة امامك»

- (۱) مرفوع محلاً - مجرور محلاً - مرفوع محلاً - منصوب محلاً
(۲) مرفوع - مجرور بالفتحة - مرفوع محلاً - منصوب بالفتحة
(۳) مرفوع تقديراً - مجرور محلاً - مرفوع - منصوب
(۴) مرفوع تقديراً - مجرور بالفتحة - مرفوع - منصوب محلاً

۱۸- عین المناسب للفراغ: «سئل عن الجار الدار و عن الرفيق الطريق»

- (۱) قبل / قبل (۲) بعد / قبل (۳) بعد / بعد (۴) قبل / بعد

۱۹- عین المفعول فيه: «و ما خَلقنا السماوات و الأرض و ما بينهما إلا بالحق»

- (۱) بين (۲) ما (۳) الأرض (۴) السماوات

٢٠- عَيْنِ الْأَصْحَحِ وَالْأَدَقِّ فِي التَّعْرِيبِ:

«فداكاري هاي او واقعاً افتخاري براي ماست!»:

- (١) تضحيتها لنا فخرٌ حقيقيّ!
(٢) تضحياته حقيقةً فخرٌ له!
(٣) إنّ تضحياتها فخرٌ لنا حقيقةً!
(٤) إنّ تضحيته فخر واقعيّ لنا!

٢١- «صَبَرَ الْمُؤْمِنُ عَلَى الْمَصَائِبِ صَبْرًا!». نقول هذه العبارة لَمَنْ

- (١) يَطْلُبُ نَوْعَ الْفِعْلِ. (٢) يَشْكُ فِي وَقْعِ الْفِعْلِ. (٣) يَجْهَلُ زَمْنَ وَقْعِ الصَّبْرِ. (٤) يسأل عن سبب وقوع الفعل

٢٢- عَيْنِ الْجُمْلَةِ الَّتِي لَيْسَ فِيهَا «مَفْعُولٌ فِيهِ» مَنْصُوبًا:

- (١) خلق الله الأرض و السماوات في ستّة أيام.
(٢) اشتركنا في صلاة الجماعة قبل طلوع الشّمس
(٣) إنّ ممرضات المستشفى ساهرات طول الليل
(٤) أنظري إلى تلك الحمامة قرب الشجرة.

٢٣- عَيْنِ الصَّحِيحِ لِبَيَانِ نَوْعِ الْفِعْلِ:

- (١) جلس العالم على الكرسي لحظة واحدةً
(٢) المؤمن يقول في الدنيا قول الزّاهدين
(٣) لو كان حبّك لله صادقاً نُفِّرْت
(٤) غصب المدرّس على التلميذ تأديباً له

٢٤- عَيْنِ الْجُمْلَةِ الَّتِي لَيْسَ فِيهَا الْمَفْعُولُ فِيهِ:

- (١) أمرالقاضي بأخذ السارق صباح اليوم.
(٢) يعلم ما بين أيديهم و ما خلفهم.
(٣) إنّ يوم الجمعة يوم العيد للمسلمين.
(٤) بيّت صديقي فُرب حديقه جميله.

٢٥- عَيْنِ الْمَفْعُولِ فِيهِ مَنْصُوبًا:

- (١) فُتِّشْتُ كَثِيرًا فَوَجَدْتُ كِتَابِي فِي الْمَكْتَبَةِ.
(٢) هناك طالباتٌ في المدارس و الجامعات يجتهدن كثيراً
(٣) عقابٌ يوم الحساب شديدٌ على الظالمين
(٤) ذهبنا إلى المسجد في الصّباح.

٢٦- عَيْنِ الصَّحِيحِ الْأَعْرَابِ الصَّرْفِيِّ: «جُرِحْتُ يَدِي جَرْحًا شَدِيدًا وَ سَأَلَ مِنْهَا الدَّمُ»

- (١) جرحاً: مفرد مذكر - جامد و مصدر - نكرة - معرب / مفعول مطلق تأكيدى و منصوب
(٢) يد: اسم - مفرد مؤنث - معرّف بالاضافة - معرب - منقوص / نائب فاعل و مرفوع تقديرًا
(٣) جرحت: للغائبة - مزيد ثلاثي - متعدّد - مبني للمجهول - معرب / فعل و نائب فاعله «يد»
(٤) سال: ماضٍ - للغائب - مجرد ثلاثي - معتل و أجوف / فعل و فاعله «الدّم» و الجملة فعلية

٢٧- عَيْنِ الْجُمْلَةِ الَّتِي لَيْسَ فِيهَا مَفْعُولٌ مُطْلَقٌ:

- (١) آمَنْتُ بِاللَّهِ إِيمَانًا صَالِحِينَ.
(٢) صرّح المعلم على كلامه تصریحاً.
(٣) أعبدُ اللهَ شاكرًا نعمه.
(٤) شكرًا لله الذي خلق السّموات و الأرض.

٢٨- عَيْنِ الْمَفْعُولِ فِيهِ مَنْصُوبًا:

- (١) كانت الأيام، قريبة من الامتحانات.
(٢) حاسب نفسك قبل أن تُحاسب في القيامة!
(٣) شكرًا لله الذي خلق الليل و النّهار!
(٤) اكتشف العلماء الالكترون في السنوات الماضية.

پاسخ:

- ۱- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. «عنداً» اسمی است منصوب که متضمن معنای «فی» می‌باشد و نشان دهنده مکان (در این جمله) وقوع فعل جمله می‌باشد. بنابراین «مفعولٌ فیه» یا «ظرف» نام دارد.
ترجمه: «در ورودی مسجد، چهارده جوان را دیدم.»
- ۲- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مفعول مطلق «عَسَلَتَيْن» که مثنای کلمه «عَسَلَةٌ» می‌باشد برای بیان تعداد دفعات انجام فعل، آمده است. بنابراین «مفعول مطلق عددی» است.
تذکر: وزن «فَعْلَةٌ» معمولاً برای مفعول مطلق عددی استفاده می‌شود.
ترجمه جمله: «او نمی‌تواند آن دو را، دو مرتبه بشوید.»
- ۳- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. «مُرور» مصدری منصوب از جنس جمله (يَمُرُّ) بوده و همانطور که در سوال آمده، «مفعول مطلق» است. این «مفعول مطلق» با توجه به اینکه دارای مضاف الیهی است که معنای وصفی می‌دهد (الزَّمان)، به بیان «نوع» فعل پرداخته و «مفعول مطلق نوعی» می‌باشد.
ترجمه: «زیرا آبی که تو با آن شستشو کردی، مانند گذشت زمان، می‌گذرد.»
- ۴- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. «بعداً» اسمی است منصوب که متضمن معنای «فی» می‌باشد و (در اینجا) نشان دهنده زمان وقوع فعل است، به همین جهت، «مفعولٌ فیه» یا «ظرف» نام می‌گیرد.
ترجمه: «و خداوند آبی را از آسمان فرو فرستاد، که زمین را بعد از مرگش، بوسیله آن، زنده کرد.»
- ۵- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. قاعده:
در جملاتی که «مفعول مطلق» در آنها به کار می‌رود، گاهی اوقات فعل مربوط به مفعول مطلق ذکر نشده و مفعول مطلق به تنهایی مورد استفاده قرار می‌گیرد، مانند: «سمعاً و طاعةً»، «شکراً»، «حمداً» و ...
«حتماً» هم از زمره اینگونه مفعول مطلق‌ها می‌باشد.
- ۶- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. «طَبِخاً» مصدر (ثلاثی مجرد) منصوبی از جنس فعل جمله (تَطْبِخُ) بوده و «مفعول مطلق» می‌باشد. این «مفعول مطلق» با داشتن «صفت (جیداً)»، به «نوع» فعل اشاره، بنابراین «مفعول مطلق نوعی» خواهد بود.
ترجمه: «او بسیار خوب غذا طبخ می‌کند.»
- ۷- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «استراحة» مصدر (ثلاثی مزید از باب «استفعال») منصوبی است که از جنس فعل جمله (استرحُتُن) بوده و «مفعول مطلق» می‌باشد. این مفعول مطلق، با توجه به صفتی که دارد (كافيةً)، به «نوع» فعل اشاره کرده و بنابراین «مفعول مطلق نوعی» می‌باشد.

۸- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. «اکرام» مصدر (ثلاثی مزید از باب «افعال») منصوبی از جنس فعل جمله (یکرم) بوده و بنابراین «مفعول مطلق» می‌باشد. این «مفعول مطلق»، «مضاف الیهی» دارد که معنای «وصفی» می‌دهد (الصّدیق) و به کمک آن، به «نوع» فعل جمله اشاره می‌کند، بنابراین «مفعول مطلق نوعی» می‌باشد.
ترجمه: «مؤمن، مهمان را مانند دوست عزیزی گرامی می‌دارد.»

۹- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. «بکاء» مصدر (ثلاثی مجرد) منصوبی از جنس فعل جمله (بکی) بوده و «مفعول مطلق» می‌باشد. این «مفعول مطلق» با توجه به داشتن «صفت»، می‌تواند به «نوع» فعل اشاره کند، بنابراین «مفعول مطلق نوعی» می‌باشد. ترجمه تحت اللفظی: «پس امام گریه کرد، گریه‌ای شدید.»
ترجمه روان: «پس امام گریه شدیدی کرد.»

۱۰- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. «ولادة» مصدر (ثلاثی مجرد) منصوبی از جنس فعل جمله (یولد) بوده و با توجه به تعاریف، «مفعول مطلق» می‌باشد. این «مفعول مطلق» با توجه به داشتن «صفت (جدیده)» می‌تواند به «نوع» فعل اشاره کند، بنابراین «مفعول مطلق نوعی» می‌باشد.
ترجمه: «شهید هنگامی که کشته شود، تولدی جدید می‌یابد (دوباره متولد می‌شود).»

۱۱- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. «جوعاً» مصدر (ثلاثی مجرد) منصوبی از جنس فعل جمله (یجوع) بوده و «مفعول مطلق» می‌باشد. این «مفعول مطلق» با توجه به داشتن «صفت» (شدیداً)، می‌تواند به «نوع» فعل اشاره کند و بنابراین «مفعول مطلق نوعی» می‌باشد. ترجمه: «گله‌های اسب در آن سال، بسیار گرسنه می‌شدند.»

۱۲- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «مرّاً» مصدر ثلاثی مجرد و منصوب است. در جمله داده شده هم ریشه و هم باب فعل جمله یعنی «تَمَرُّ» است. پس مفعول مطلق است.

۱۳- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. «مهلاً» از جمله مصادر منصوبی است که بدون همراهی فعل هم جنس خود در جمله بکار می‌رود و نقش مفعول مطلق دارد. از دیگر این مفعولها می‌توان به «سبحاناً، صبراً، جداً، حقّاً» نیز اشاره کرد. لازم به ذکر است که این گونه مفعول مطلقها را مفعول مطلق نیابی گویند.

۱۴- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. «تعلیماً» مصدر باب «تفعیل» و فعل جمله یعنی «تُعَلِّمُ» هم از همان باب می‌باشد. پس «تعلیماً» مصدر هم جنس فعل جمله است که منصوب نیز می‌باشد، پس می‌توان گفت که «مفعول مطلق» است. هرگاه بعد از مفعول مطلق عبارت، کلمه یا جمله‌ای آورده شود که معنای توصیفی داشته باشد، آن مفعول مطلق، نوعی خواهد بود. در اینجا هم کلمه توصیفی «جیداً» بعد از مفعول مطلق «تعلیماً» آمده است.

۱۵- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. «حین» و «لیلاً» اسم منصوبی می‌باشد که به زمان وقوع فعل اشاره دارند در نتیجه مفعول فیه بوده و از نوع ظرف زمان می‌باشند.

۱۶- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «قومی» آنچنان که از معنی جمله برمی آید مفعول است. و اعراب آن به دلیل مضاف شدن به «یاء» متکلم تقدیراً منصوب است.

«لیلاً» اسم منصوبی است که به زمان وقوع فعل اشاره دارد. در نتیجه مفعول فیه و از نوع ظرف زمان است. ترجمه: «گفت ای پروردگارم! همانا من قوم را شب و روز دعوت کردم.»

۱۷- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. «مهلاً» از جمله مفعول مطلقهایی است که بدون همراهی فعل در جمله بکار می رود. این گونه مفعول مطلقها را نیابی گویند. از دیگر مفعول مطلقهای نیابی می توان به «حقاً، صبراً، جداً و ایضاً» اشاره کرد.

۱۸- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در جمله «لأتسقط أورائها صيفاً» با کمی دقت متوجه می شویم که فعل جمله در صیغه از کلمه «اوراق» تبعیت کرده است. («اوراق» جمع غیر عاقل و در حکم مفرد مونث است و به همین دلیل است که «لأتسقط» آورده شده است) پس می توان گفت که «اوراق» فاعل آن و «ها» مضاف الیه آن می باشد. «صيفاً» اسم منصوبی است که به زمان وقوع فعل اشاره دارد پس آن هم «مفعول فیه» و از نوع ظرف زمان می باشد.

۱۹- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. «توبه» مصدر ثلاثی مجرد و هم جنس فعل جمله یعنی «توبوا» می باشد. بنابراین می توان گفت که مفعول مطلق و منصوب است. باتوجه به وجود عبارت توصیفی «نصوحاً» بعد از آن، «توبه» مفعول مطلق نوعی خواهد بود.

۲۰- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «تحت» به مکان انجام کار اشاره دارد پس براحتی مشخص می گردد که «مفعول فیه» و از نوع ظرف مکان است. ترجمه جمله: «پاسدار زیر نور چراغ ایستاده بود.»

۲۱- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. با توجه به اینکه «نَظَرٌ» مصدر «ثلاثی مجرد» از جنس فعل جمله است و دارای مضاف الیهی (الزاهدین) می باشد که معنای «وصفی» می دهد، می توان به مفعول مطلق نوعی بودن آن پی برد. ترجمه جمله: «به دنیا، مانند نگرش پرهیزگاران در آن، بنگرید.»

نکته: مصدر «منصوبی» که به عنوان «مصدر مطلق نوعی» مورد استفاده قرار می گیرد، همواره دارای صفت یا مضاف الیهی است که معنی «وصفی» می دهد.

۲۲- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. «ذکراً» مصدر (ثلاثی مجرد) منصوبی از جنس «أذکروا» است که برای بیان نوع فعل آمده، پس «مفعول مطلق نوعی» می باشد. ترجمه جمله: «ای کسانی که ایمان آورده اید، خداوند را با الفاظ زیبا یاد کنید.» توجه: برای پی بردن به نوع «مفعول مطلق» در یک جمله: اگر مفعول مطلق دارای صفت یا مضاف الیهی که معنی وصفی می دهد، باشد، «مفعول مطلق نوعی» است. اگر به همراه عدد بیاید یا نشانی از تکرار داشته باشد، «مفعول مطلق عددی» و اگر به تنهایی بیاید «مفعول مطلق تاکیدی» خواهد بود (مفعول مطلقهایی نظیر «شکراً، عفواً، حمداً و» که بدون ذکر فعل می آیند از نوع «جانشینی» می باشند).

۲۳- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. اولاً معدود اعداد ۱۰-۳ همواره جمع و مجرورند بنابراین در اینجا «بیوت» درست می‌باشد. ثانیاً اعداد ۱۰-۳ همواره از جهت جنس با معدود خود متضاد هستند. از آنجا که «بیت» مذکر است، لذا عدد باید به صورت مؤنث به کار رود بنابراین «تسعة بیوت» درست است.

۲۴- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. «لیلاً» اسم منصوبی است که زمان وقوع فعل را بیان می‌دارد لذا ظرف زمان (مفعول‌فیه) است. «منظراً» نیز مفعول فعل «شاهدوا» است.

۲۵- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در این عبارت کلمه «قَوْم» مفعول‌به است و چون مضاف به «یاء» متکلم می‌باشد لذا اعراب آن تقدیری بوده و تقدیراً منصوب نامیده می‌شود. «لیلاً» که به زمان وقوع فعل اشاره دارد مفعول‌فیه و منصوب می‌باشد. «نهاراً» نیز مفعول‌فیه و منصوب است.

۲۶- گزینه ۳ پاسخ صحیح سؤال است. سؤال مزبور انواع مفعول‌های مطرح شده در جمله را به ترتیب در خواست می‌کند. در عبارت بیان شده «شکراً» مفعول مطلق می‌باشد که بدون ذکر فعل هم جنس خود آمده است (مفعول مطلق ذکر شده، در اصل بصورت «أشکر شکراً...» می‌باشد که فعل آن حذف شده است) این مفعول مطلق از نوع جانیشینی بوده و می‌توان برای مثال به مفعول مطلق‌های «سمعاً و طاعة»، «حمداً»، «عفواً» و ... که از این نوع هستند اشاره کرد. مفعول بعدی که در جمله بکار رفته است ضمیر «نا» در فعل جمله می‌باشد که با توجه به معنای جمله می‌توان دریافت که این ضمیر، مفعول‌به است.

۲۷- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ترجمه سؤال: مفعول در عبارت «...» از کدام نوع است؟ ترجمه عبارت: «دنیا را مانند نگرش باتقویان در آن، بنگر». در عبارت مزبور، «نظر» مصدر ثلاثی مجرد از جنس فعل جمله (أنظر) می‌باشد که نوع انجام فعل را بیان می‌دارد و بنابراین مفعول مطلق نوعی است. برای روشن‌تر شدن بحث، تعریف زیر را در نظر می‌گیریم. تعریف: «مفعول مطلق» مصدری است منصوب که برای تأکید یا بیان نوع و یا دفعات انجام فعل به کار می‌رود. در مورد اول آنرا مفعول مطلق تأکیدی، در مورد دوم نوعی و در مورد سوم، عددی می‌نامند. برای شناخت راحت‌تر مفعول مطلق نوعی نکته زیر را در نظر می‌گیریم: «در صورتی که مفعول مطلق، نوعی باشد، به همراه مصدر منصوب، مضاف‌الیه و یا صفت می‌آید».

۲۸- گزینه ۲ پاسخ صحیح سوال است.

تعریف: «مفعول‌فیه» یا «ظرف» اسمی است منصوب که متضمن معنای «فی» بوده و نشان دهنده «زمان یا مکان وقوع فعل» است.

با توجه به معنی گزینه‌ها، در می‌یابیم که کلمات «قبل»، «غداً» و «یوم» به ترتیب در گزینه‌های ۱، ۳ و ۴، «مفعول‌فیه» (هر سه ظرف زمان) می‌باشند. کلمه‌های مرفوع «یوم» در گزینه ۲، به ترتیب «مبتدا» و «خبر» بوده و «مفعول‌فیه» نمی‌باشند (نشان‌دهنده زمان یا مکان وقوع فعل نیستند).
ترجمه گزینه‌ها:

۱ - پیش از راه، درباره همراه تحقیق کن

۲ - روز جمعه، روز مبارکی است

۳ - و چه کسی می‌داند که در آینده چه بدست می‌آورد

۴ - خدا مردم را در روز قیامت براساس اعمالشان مورد محاسبه قرار می‌دهد.

۲۹- گزینه ۲ پاسخ صحیح سوال است. هرگاه بعد از مفعول مطلق، کلمه، عبارت یا جمله‌ای آورده شود که معنایی توصیفی برای مفعول مطلق داشته باشد و یا به عبارت دیگر، نوع مفعول مطلق را بیان کند، در آن صورت، آن مفعول مطلق، نوعی خواهد بود.

گزینه ۱: «طَرَفَتین» مفعول مطلق عددی است که اشاره به «دوبار کوبیدن در» دارد.

گزینه ۲: «نَظَر» مفعول مطلق است و عبارت «الزاهدین فیها» به بیان نوع مفعول مطلق پرداخته است، لذا «نَظَر» مفعول مطلق نوعی می‌باشد. این مطلب با دقت در معنی جمله روشن‌تر خواهد شد:

«به دنیا نگاه کنید از نوع (مانند) نگاهی که پارسایان به آن می‌کنند»

گزینه‌های ۳ و ۴: به ترتیب «جزعاً و تسلیماً» مفعول مطلق‌اند که بعد از آنها عبارتی آورده نشده است پس مفعول مطلق تأکیدی می‌باشند.

۳۰- تنها مفعول موجود در عبارت داده شده «تسلیماً» می‌باشد. این کلمه مصدریست منصوب از جنس (باب) فعل جمله (سَلِّمُوا) که برای تأکید بر انجام فعل آمده است بنابراین مفعول مطلق می‌باشد.
مفعول‌له: مصدریست منصوب که به بیان علت وقوع فعل دلالت دارد.
مفعول‌فیه: اسمی است منصوب که زمان یا مکان وقوع فعل را بیان می‌کند.
مفعول‌به: اسمی است منصوب که فعل بر روی آن به انجام رسیده است. بنابراین گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۳۱- «فوق» اسمی است منصوب که به بیان مکان وقوع فعل «لا تَرْفَعُوا» پرداخته است. فلذا مفعول‌فیه منصوب است.
ترجمه عبارت: «صدایتان را بالاتر از صدای پیامبر (ص) بلند نکنید.» بنابراین گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۳۲- ظرف یا مفعول‌فیه اسمی است منصوب که به مکان یا زمان وقوع فعل دلالت دارد.

در گزینه ۱، اسمهای منصوب عبارتند از: «اللَّهُ» مفعول‌به و منصوب، «رسول» معطوف به مفعول و منصوب، «فوزاً» مفعول مطلق و «عظیماً» صفت و منصوب. پس در این گزینه (گزینه ۱) ظرف وجود ندارد. در گزینه‌های ۲، ۳ و ۴ به ترتیب «قبل، غداً و یوم» ظرف می‌باشند. بنابراین گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

- ۳۳- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مفعول‌فیه اسمی است منصوب که مکان یا زمان وقوع فعل را بیان می‌دارد. «قَبْلَ، غَدًا و یوم» در گزینه‌های ۱، ۲ و ۴ مفعول‌فیه‌اند و در گزینه ۳، مفعول‌فیه وجود ندارد. ترجمه گزینه‌ها:
- ۱ - از همسایه **قبل** از خانواده (خود) جویا باش. ۲ - و کسی نمی‌داند که **فردا** چه چیزی بدست می‌آورد.
- ۳ - همانا او با پروردگارش در بامدادان، همانند انسانهای هراسان، نجوا می‌کند.
- ۴ - خداوند مردم را **روز** قیامت، بواسطه اعمالشان مورد محاسبه قرار می‌دهد.
- ۳۴- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مفعول مطلق، مصدری است منصوب از جنس (ریشه و باب) فعل جمله که برای تأکید بر انجام فعل، بیان نوع انجام آن و یا بیان تعداد دفعات انجام آن بکار می‌رود.
- در گزینه ی ۱ «فوزاً» مصدر منصوب از جنس «فاز» بوده و نوع انجام آن را بیان می‌کند. بنابراین مفعول مطلق نوعی است.
- «ذکرًا» در گزینه ی ۲، مفعول‌به، «کثیراً» در گزینه ی ۳ اسم «إِنَّ» و «دائماً» در گزینه ی ۴ مفعول‌فیه است
- ۳۵- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «فوزاً» مصدر منصوب از جنس و ریشه‌ی فعل جمله «فاز» می‌باشد که به بیان نوع انجام فعل پرداخته است لذا مفعول مطلق می‌باشد.
- ۳۶- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «تأکیداً» در گزینه ی ۳ مصدر منصوب از جنس و ریشه‌ی فعل جمله (تَوَكَّدُ) می‌باشد که نوع انجام فعل را بیان کرده است. بنابراین مفعول مطلق نوعی می‌باشد.
- ۳۷- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. کلمه‌ی «جُهداً» مصدر منصوبی از جنس فعل جمله است که نوع انجام شدن فعل جمله را بیان می‌کند و مفعول مطلق نوعی می‌باشد و کلمه‌ی «کبیراً» نیز صفت برای مفعول مطلق و منصوب به تبعیت از موصوف است.
- ۳۸- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «صَبْرًا» مفعول مطلق (جانشین فعل) می‌باشد.
- ۳۹- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «فَوْزًا» مفعول مطلق نوعی برای فعل «فَازَ» می‌باشد و «عظیمًا» صفت «فَوْزًا» می‌باشد.
- ۴۰- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. «عشاء» یعنی «شامگاه» ظرف زمان است که زمان وقوع فعل را بیان کرده و مفعول‌فیه است.
- ۴۱- گزینه ی ۴ صحیح است. «نیکی چیست؟»: نیکی آن است که در نهان همان کاری را انجام دهی که آشکار انجام می‌دهی». (رجوع کنید، مبحث مفعول مطلق، عربی ۳، ص ۴۵، تمرین ۳ که عین همین عبارت در آنجا آمده است.)
- ۴۲- گزینه ی ۲ پاسخ صحیح است.
- «الفئاتِ الْمُخْتَلِفَةِ» یعنی «گروه‌های مختلف» / «بثقافاتِهِمُ الْمُتَنَوِّعَةِ» یعنی «فرهنگ‌های متنوعشان» / «مَرَّالْغُصُورِ» یعنی «طول قرن‌ها».
- در گزینه ی (۱) «مخاطبین قرآن، گوناگون هستند»، در گزینه ی (۳) «تمدن‌ها» و در گزینه ی (۴) «در حالی که فرهنگ‌هایشان در طول قرن‌ها متنوع است» از موارد نادرست در ترجمه هستند.

- ۴۳- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. کلمه‌ی «تَطْهِيراً» مصدر منصوب از جنس فعل جمله (← يَطْهَرُ) است و چون صفت یا مضاف‌الیه ندارد، مفعول مطلق تأکیدی است، (← بی‌شک شما را پاکیزه می‌گرداند!)
- ۴۴- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. چون «إِبْتِسَامَةً» مصدر منصوب از جنس فعل جمله (← إِبْتَسَمَ) است و از طرف دیگر دارای مضاف‌الیه (← الأَب) می‌باشد، بنابراین مفعول مطلق نوعی (بیانی) است، (پس رسول خدا (ص) آن‌ها را دید و هم‌چون پدر مهربان به روی آن‌ها لبخند زد!)
- ۴۵- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. «أَنْ يَتَوَقَّفَ» مفعول‌به برای فعل «طَلَبَ»/«عِنْدَ» مفعول‌فیه.
- ۴۶- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. «أَيْنَ» ظرف و خبر مقدم از نوع شبه‌جمله می‌باشد که محلاً مرفوع است، ضمناً گزینه‌ی «۴» نیز نادرست نیست.
- ۴۷- گزینه‌ی ۱ صحیح است. «تُخَالَفُ» فعل صحیح و سالم است. (خ ل ف)
- ۴۸- گزینه‌ی ۲ صحیح است. «كَلَامٌ» مفعول‌به و تقدیراً منصوب و کلمه‌ی «حَتْمًا» مفعول مطلق است.
- ۴۹- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی ۱ «اسم موصول و معرفه» و در گزینه‌ی ۳ «معرفه به علم - غیرمنصرف» و در گزینه‌ی ۴ «اسم فاعل - ممنوع من الصرف» نادرست است.
- ۵۰- گزینه‌ی ۳ صحیح است. عبارت، از سه جمله تشکیل شده است: ۱ - كُلُّ لَوْنٍ يَخْتَفِي ... ۲ - يَخْتَفِي ۳ - يُسَبِّبُ جُزْءٌ
- ۵۱- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. «لَعِبٌ» مفعول‌به برای فعل «يشاهد» و «مُشَاهَدَةٌ» مفعول مطلق نوعی است.
- ۵۲- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. خطاهای سایر گزینه‌ها: (۲) سالم - مشتق - معرفه (۳) مذکر - اسم مفعول (۴) مفرد - مذکر - نکره
- ۵۳- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. «الْحَنُونِ» صفت و مجرور به تبعیت از «الأب» صحیح می‌باشد.
- ۵۴- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. خطاهای سایر گزینه‌ها: (۲) للغائب (۳) جامد، معرفه بالاضافة (۴) غیرمنصرف
- ۵۵- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. در این عبارت «یومٌ» مبتدا و «الْأَيَّامُ» مضاف‌الیه و مجرور است مفعول فیه در سایر گزینه‌ها به ترتیب «یوم - هناک - الان» است.
- ۵۶- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. اعْتَنِمَ (فعل و فاعل)، عُمِرَ (مفعول‌به و منصوب)، أَيَّامَ (مفعول فیه و منصوب)
- ۵۷- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. «فَتَحًا» مصدر منصوب از جنس فعل «فَتَحْنَا» مفعول مطلق نوعی است.
- ۵۸- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. أَخْبَرَ: با خبر کرده است، ظاهراً: پدیده، إخباراً عجیباً (مفعول مطلق نوعی): به طور شگفت‌انگیز خبر داده.

۵۹- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. کلمه‌ی «یوم» اسمِ اِنّ و منصوب است. در سایر گزینه‌ها «یوم - الیوم - اللیلة» مفعول فیه و منصوب هستند.

۶۰- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. «اجتهاد» مفعول مطلق نوعی خطاها در سایر گزینه‌ها:

(۱) الاجتهاد: مضاف است و «ال» نمی‌گیرد. (۲) اجتهادات: جمع مؤنث سالم است و در حالت نصب، کسره می‌گیرد. (۳) اجتهاد: به خطا، مجرور آمده است.

۶۱- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. مفعول مطلق باید مصدر باشد، لذا گزینه‌های «۲» و «۴» که اسم‌های مشتق هستند، نادرست می‌باشند و چون بهتر است که مفعول مطلق و فعل جمله از یک باب باشند، لذا گزینه‌ی «۱» که مصدر باب تَفَعَّل است، گزینه‌ی صحیح می‌باشد.

۶۲- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. «يَجْتَهِدُ» مضارع باب افتعال و مصدر آن «اجتهاد» است.

۶۳- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. مفعول مطلق مصدری از جنس فعل است و به دلیل این که فعل این جمله از باب «مفاعلة» می‌باشد، از مصدر دوم آن (فعال) استفاده شده و فقط «جهاداً» صحیح می‌باشد.

۶۴- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. مفعول مطلق تاکیدی مصدری از جنس فعل جمله «يُحَاسِبُ» است، این فعل از باب «مفاعلة» است که وزن دیگر آن «فعال» است. گزینه‌ی سوم هم صحیح است.

۶۵- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است.

۶۶- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. امام: مقابل، مفعول فیه (ظرف مکان) است.

۶۷- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. «سوق» مضاف الیه و «المدینة» مضاف الیه و «فَقَدَ» فعل و فاعله «هو المستتر» است. «نَحْوُ» به معنی «به طرف» مفعول فیه مکانی (ظرف مکان) است.

۶۸- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. مصدری منصوب از جنس فعل جمله «صَرَخُوا» است و مفعول مطلق می‌باشد و به علت این که پس از مفعول مطلق، صفت آمده است، مفعول مطلق نوعی (بیانی) است.

۶۹- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. اِنّ: اگر - جُرِحَ (فعل شرط)، فعل ماضی در معنای مجهول مضارع، مجروح شود - عَوَاصِنَ: غواصی - سألَ: جاری شود (در این جا، در معنای مضارع) - الدّم: خون - اَسْوَدَ: سیاه (لا... إلا = فقط)

۷۰- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. «تَجَيَّأَ» مصدر هم‌ریشه‌ی فعل جمله است که با داشتن صفت (طَيِّبَةً) مفعول مطلق نوعی (بیانی) است.

۷۱- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. علت رد سایر گزینه‌ها: (۱) «أعماق» و «البحار» هر دو جمع هستند، پس «عمق دریا» نادرست است. (۲) «دقیقاً» در ترجمه‌ی مفعول مطلق نوعی، «عمق» در ترجمه‌ی «اعماق» عدم ترجمه‌ی کلمه‌ی «البحار»، «بیش‌تر» در نقش صفت برای «۲۰۰ متر» و «شنا می‌کند» در ترجمه‌ی «یغوص» نادرست است. (۴) بنا به دلایل ذکر شده و نیز معادلی برای «می‌تواند» در عبارت عربی سؤال وجود ندارد.

تذکر: «عَوْصاً» مفعول مطلق نوعی و «أَكْثَرُ» صفت آن است و بنابراین نباید در ترجمه‌اش از قیود تأکیدی مثل «قطعاً» استفاده کرد، پس گزینه‌ی (۳) نیز خالی از اشکال نمی‌باشد.

۷۲- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. کلمه‌ی «اختلافاً» مصدر فعل «يَخْتَلِفُ» است و به دلیل داشتن صفت، مفعول مطلق نوعی است.

۷۳- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است.

«اطمئناً» مصدر و هم‌ریشه‌ی فعل ماقبل خود است و با داشتن صفت «تأهاً» مفعول مطلق نوعی است.

۷۴- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. کان لایستطیع (معادل ماضی استمراری منفی): نمی‌توانست. فقط در این گزینه ماضی استمراری منفی آمده است.

۷۵- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. خطاهای تحلیل صرفی در این گزینه (نکره - فرعی - مشتق - مقصور) صورت صحیح آن: (معرفه - اصلی - جامد - صحیح الآخر)

۷۶- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است.